

ח' כסלו תשפ"ו \ גיליון 452

בְּרֵאשִׁית - וַיֵּצֵא

הפטרה: "וַעֲמִי תְלוּאִים לְמִשְׁוֹבָתִי"
{הושע י"א }

לרפואה שלמה.

מיטלי בת עליזה
טליה אסתר בת אלינור
רחלי בת חניה.
רבי יוסף בן עישה
ינון יהודא חי בן ורד רוזה
אפרים יהודא בן רייזל
אנט יעל בת עזיזה
אופק בת מוזל

השבת אנו נקרא בפרשה: "וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מִרְאשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא" (בראשית כ"ח, י"א). יעקב אבינו הגיע למקום המקדש - הר המוריה, ושקעה עליו השמש בפתאומיות, כדי שילון לפחות לילה אחד בבית מלונו של ה' יתברך (גמ' חולין צ"א ע"ב). לא היה ליעקב אבינו שמיכה ואף לא כרית לשים תחת ראשו, לכן ליקט מספר אבנים ושם ראשו עליהם, וכמו שנאמר "וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מִרְאשֹׁתָיו". אולם לאחר מכן כותבת התורה הקדושה: "וַיִּשָּׁם יַעֲקֹב בְּבֹקֶר וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאשֹׁתָיו (בראשית כ"ח, י"ח) ודרשו רבותינו: בתחילה נאמר "מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם" (לשון רבים-כמה אבנים), ואילו אח"כ נאמר "וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן" (לשון יחיד-אבן אחת), מלמד שהאבנים היו מריבות זו עם זו וכל אחת אומרת "עלי ניח צדיק ראשו". כל אבן ואבן רצתה שיעקב אבינו הצדיק יניח עליה את ראשו, כיון שהכירו בקדושתו של יעקב אבינו וכל אחת מהאבנים חפצה לזכות לשמשו ולעזור לו. בינתיים, יעקב אבינו שלא ישן ארבע עשרה שנה על מיטה לא הצליח להירדם, האבנים שתחת ראשו לא הפסיקו להתלחש ולריב ביניהם, מה עשה הקב"ה? איחד את כל האבנים ועשה אותם אבן אחת גדולה כדי שכל האבנים יהיו מרוצים ויחיו באחדות ובשלמות, וכעת יעקב אבינו יכול להירדם, וַיֵּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ. לאחר שקם יעקב אבינו משנתו ראה להפתעתו אבן אחת והבין שכל האבנים התחברו יחד כיון שרצו שראשו יונח עליהם. אמר יעקב אבינו בליבו: אבנים כאלו ראויים להיות מזבח לה', וַיִּקַּח אֶת הָאֶבֶן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאשֹׁתָיו וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצַּק שָׁמֶן עַל רֹאשָׁהּ (בראשית כ"ח, י"ח). האבן הזאת שכל כך אוהבת צדיקים וחפצה בכל נפשה לשמש אותם ולהיות להם למשען ומשענה, ראויה להיות מזבח לה'! יש אבנים עם לב אדם, האבנים הבינו מה זו מעלת הצדיק ורצו שינוח עליהם, ולכן זכו להיות מאבני המזבח! ובאותו מקום נבנה בית המקדש, והם שימשו כאבן היסוד למקום הקודש! ובעניין זה מסופר בדרך צחות על רבי יהונתן אייבשיץ שבערותו היה ילד שובב, וכשגדל הפך להיות גאון עולם הבקי בכל התורה כולה, פעם אחת אמו של רבי יהונתן קנתה תפוחים יפים וטובים, אך ידעה שלבנה השובב והצדיק רבי יהונתן יש ידא אריכתא (יד ארוכה), ועלול הוא לשלוח ידו ולאכול את כל התפוחים, לכן הניחה את כל התפוחים תחת הכרית של אביו של רבי יהונתן. רבי יהונתן שהיה פיקח מאוד הרגיש בדבר, התגנב בשקט למקום מיטתו של אביו ואכל את כל התפוחים מלבד תפוח אחד שהשאיר שם. כשבאה אמו לקחת את התפוחים ראתה שנשאר רק תפוח אחד ומיד פנתה ליהונתן בנה הקטן, "מה עשית בני, מדוע אכלת את כל התפוחים?" "אמא, כל התפוחים היו מתקוטטים ביניהם ואומרים: "עלי ניח צדיק את ראשו", אמר להם הקב"ה, אל תדאגו, נעשה ממכם תפוח אחד גדול!" "הנה אמא", סיים רבי יהונתן, כל התפוחים נתחברו ביחד ונעשו תפוח אחד כדי לזכות להיות תחת ראשו של אבא". ועוד מסופר (הלצה זו שמעתי מהדרשן הגדול, הצדיק הירושלמי, רבי שבתאי יודלביץ זצ"ל, וכשהיה מספר בדיחה זו כל הקהל היה צוחק לכמה דקות והרב לא היה יכול להמשיך בדרשה), על רב בית כנסת שהיה אדם מלא ושהיה לו כסא העשוי מקש. יום אחד הגיע הרב לבית הכנסת ובא לשבת בכיסא, ופתאום כל החורים הקטנים שהיו בכיסא התפוררו, והרב שלא שם לב שקע בתוך הכיסא לעיני כל הקהל שצחק מהמחזה. הרב שנקלע בעל כרחו למחזה לא נעים, פתח ואמר: "בכיסא הזה יש חורים והרבה חורים, כל חור היה רב עם חברו ואומר: עלי ניח צדיק את גופו. כמו אצל יעקב אבינו אני רוצה שהרב ישב עלי, מה עשה הקב"ה? צירף את כל החורים לחור אחד גדול! יהי רצון שנזכה להוקיר ולהעריך תלמידי חכמים, נתמוך ונעזור להם. ונזכה בקרוב לראות בגאולת ישראל ברחמים, אמן. **שבת שלום ומבורך.**

זמני כניסת ויציאת השבת

רבינו	צאת	כניסת	
תם	שבת	השבת	
17:53	17:15	16:00	ירושלים
17:49	17:16	16:16	תל אביב
17:49	17:14	16:07	חיפה
17:54	17:17	16:19	באר שבע
17:54	17:20	16:11	אילת

פתגם השבוע

"אדם העובד תמיד את הקב"ה בכל רגע, אין לו פנאי לגאווה לשאר מידות רעות."
{הבעש"ט }

לדורו של קיימא. אמן.
שלמה בן יונה
חנה בת יעל
אליהו בן מרים
מרגלית בת חנה

" סגולה להינצל מיצר הרע "

בַּמָּקוֹם הַהוּא" {כ"ח, י'}

רבנו האור החיים הקדוש, מפרש את הפסוקים הללו, בדרך רמז

היצר הרע, והם:

א, לימוד התורה.

ב, קריאת שמע וקבלת עול מלכות שמים.

ג, זיכרון יום המיתה.

ולפני ואחרי הכל צריך 'תפילה' בכל יום כדי להינצל מיצר הרע.

וכך רמוזים הדברים

"וַיֵּצֵא יַעֲקֹב" הנשמה נקראת "יעקב" כי היא יורדת לעולם שהוא נמוך כמו עקב...

"מבַּאֵר שְׁבַע" והיא יוצאת ממקור הנשמות בעולם העליון הנקרא "בְּאֵר", ונקרא גם "שְׁבַע", כי ה' משביע את הנשמה, טרם ירידתה לעולם הזה...

"וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה" והולך עם האדם היצר הרע הנקרא "חֲרָנָה" שגורם לחרון אף בעולם באמצעות החטאים...

והדרכים להינצל מיצר הרע

"וַיִּפְּגַע בַּמָּקוֹם", 'פגיעה' לשון תפילה, שצריך להתפלל לה' בכל יום שינצל מיצר הרע.

"וַיֵּלֶן שָׁם כִּי בָא הַשֶּׁמֶשׁ", שצריך להתפלל עד סוף ימיו כשיעריב שמשו ותצא נשמתו.

"וישח מאבני המקום", מרמז לימוד התורה, שנקרא **"אבני המקום"** התורה ירדה משמים כתובה על לוחות אבן, ובכוח התורה הוא רוגם והורג את היצר הרע כמו עם אבנים.

"וַיֵּשֶׁם מְרֹאשֵׁתוֹ", מרמז לקריאת שמע, שקוראים אותו על המיטה.

"וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא", יזכיר לו יום המיתה, שהוא מקום שכיבה הידוע.

ובעזרת ה' וישועתו, נזכה לנצח את יצרנו הרע, ולקבל את חלקנו השכר הטוב המגיע לנו, אמן.

הבית השלם

הרב שמעון שמש שליט"א – יועץ זוגי וחינוכי: 052-7162999

זוגיות בפרשת השבוע

ישנו הבדל מהותי בין גישתו של יצחק אבינו ובין אשתו רבקה, ביחסם כלפי בניהם יעקב ועשו. שבעוד יצחק אבינו אוהב את עשו משום שמביא ציד לביתו, רבקה אוהבת את יעקב, איש תם ויושב אהלים. ועוד, אם עשו הצליח 'לעבוד' על אביו בדיבוריו החלקלקים ונתן לו תחושה של צדקות, הרי אמו שגדלה בביתם של רמאים ונוכלים כמו בתואל ולבן, לא קונה את ה'סחורה'... ומבינה היטב מה טיבו של עשו בנה הגדול, האהוב פחות. היא אוהבת **גם** את עשו ונאמנת עליו כדי להפקיד אצלה את היקר לו ביותר, אבל ביותר מחבבת את בנה הלומד בבית מדרשם של שם ועבר. והנה מגיע העת ו'מידע מודיעי' רגיש על כך שעשו ממתין לשעת-כושר כדי להרוג את יעקב אחיו! והדרך היחידה להציל אותו היא לשלוח אותו אל מקום מרוחק אצל משפחתה בארם-נהריים. אבל איך? הרי בעלה יצחק **הוא** אבי המשפחה, ויש ליטול ממנו רשות וברכת הדרך. ורבקה אמנו שומרת היטב על כבוד בעלה הדגול - שליש האבות, ולא תחליט על דעת עצמה לשלוח את בנה מבלי לקבל הסכמה מיצחק! ומאידך, לא ניתן לומר לו שסכנה מרחפת על ראשו של יעקב **מצד בנך** **אהובך**, שמצפה שתמות ויוכל להרוג אותו! רבקה בחוכמתה ומתוך תבונה נשית, משתפת את בעלה בצורה אצילית **כמבקשת** על עתיד בנה **ושואלת עצה** ותושייה **מה לעשות** עבורו... "אם יקח יעקב אשה מבנות חת כאלה, (שנאמר עליהן שהיו מֵרַת רוח **לְיִצְחָק וּלְרַבְקָה** גם יחד!) **למה לי חיים**". היא לא אומרת עשו רשע, סכנה – רצח! אלא הגיע הזמן להשיא את יעקב, את מי **אתה מציע**, שלא תהיה לנו למורת רוח כמו נשות עשו בננו?! היא שואלת בחמה ובתבונה נשית את בעלה ומוסרת בידיו את שרביט הנהגת הבית, ומצפה למוצא פיו. כל הקרדיט נתון ליצחק **ולא לה**! והנה הכל זורם בדיוק כמו שהיא רצתה, ויצחק 'פוסק' בדיוק את מה שרבקה הייתה מייחלת שיגיד: "קום לך לפדן ארם, לבית אבי אמך, ותקח משם אשה!" אין טעם במריבות מילוליות וניסיונות שכנוע והצעת פתרונות בבחינת 'אני צודקת כי אני יודעת ואני מבין היטב'... אלא לגרום בתבונה לצד השני לומר את מה שחשוב באמת. אם הרכב הבית נכון ובונים מערכת זוגית בריאה בניהול הבית ומערכות המשפחה, כל אחד יֵדע כיצד השני חושב, ומה הוא יאמר במקרה זה! היא רצתה ביעקב ילך לפדן ארם, ומה אמר יצחק על כך? "...לך לפדן ארם... לבית בתואל **אבי אמך**... קח אשה מבנות **אחי אמך**"... וכמו שאמר חכם אחד: אשה **פְּשָׁרָה** 'רוקדת' לפי המנגינה של בעלה, ואשה **חכמה**, כותבת לו את התווים... בהצלחה.

הלכות - ילקוט יוסף דיני תפילה.

לרפואה שלמה . אמן.
קסם לאה היה בת אלה
ולהצלחת אשר בן
יהודית מלכה וב"ב.

הספר בית יעקב ושאר בתי הספר החרדים לדבר ה', לעמוד על המשמר ולהורות לתלמידות לכסות את ראשן בעת שמברכות ומתפללות ולומדות תנ"ך. ובמיוחד יש להקפיד בתפלה, ודברי חכמים בנחת נשמעים, כדי שימצאו אוזן קשבת לדבריהם. וישאו ברכה מאת ה'. ועל כל פנים נשים נשואות שחייבות לכסות ראשן כשיוצאות לרשות הרבים, אסור להן לברך ולהתפלל בביתן בלי כיסוי הראש. וגם בשעה שקוראות בתנ"ך וכיוצא בזה, צריכות לכסות ראשן. ועליהן תבוא ברכת טוב.

אסור לברך או להוציא מפיו הזכרת השם בגילוי הראש. ומכל שכן שאסור להתפלל תפלת שמונה עשרה בגילוי הראש. ומכל מקום אם נפלה הכיפה שעל ראשו באמצע התפלה ולא הרגיש בדבר עד לאחר שסיים תפלתו, בדיעבד תפלתו תפלה, ואינו צריך לחזור ולהתפלל שנית. ואף שלא בשעת התפלה אין ללכת ד' אמות בגילוי ראש, ואף אם אינו הולך אסור לשהות שיעור מהלך ד' אמות בגילוי ראש. ויש אומרים שהוא איסור מעיקר הדין, ויש אומרים שאינו אלא ממידת חסידות. ואף על פי שכן הוא העיקר, מכל מקום בזמן הזה יש להחמיר בזה יותר, כי כיסוי הראש מעיד על שייכותו למחנה שומרי תורה ומצוות, ולא להיפך ח"ו. ולכן כל מי שהוא ירא שמים צריך להיזהר לכסות את ראשו כשהולך ברשות הרבים, שיהיה היכר בין עובד אלקים לאשר לא עבדו, ויש בזה יותר ממידת חסידות, והכיפה שעל ראשו של אדם ירא שמים היא לסמל ולמופת, שהוא שייך למחנה הדתי, ומורא שמים עליו. ומי שהולך בגילוי ראש אדרבה יש בו משום מראית העין, שיחשדוהו שהוא אדם חפשי פורק עול מלכות שמים מעליו.

אין ראוי להתפלל תפלת שמונה עשרה כשהוא יחף, ובפרט כשהוא בלי גרביים. ולכתחילה ינעל את מנעליו קודם התפלה, ואם הדבר קשה לו מאיזה אונס, רשאי להתפלל עם נעלי בית. וכן בתשעה באב וביום הכפורים מותר להתפלל עם נעלי בית.

המתפלל שחרית בבית הכנסת, רשאי להסיר את המגבעת מעל ראשו, ולהישאר עם כיפה, כדי שהתפילין של ראש יהיו מונחים במקומם הראוי. ואדרבה טוב ונכון לעשות כן. וכן המנהג אצל רבים וכן שלמים. אבל בתפלת שמונה עשרה של מנחה, או בשעת קריאת שמע ותפלה של ערבית, שמקבל עליו עול מלכות שמים, אין נכון להסיר הכובע או המגבעת ולהתפלל בכיפה שעל ראשו בלבד. ולא עוד אלא שנראה כחוצפא כלפי שמיא. אלא יתפלל עם הכובע והמגבעת, משום הכון לקראת אלהיך ישראל. וכל שכן בברכת המזון, שראוי ונכון ללבוש כובע או מגבעת לראשו, וכמו שאמרו בברכות שצריך עיטוף בברכת המזון. וההולך תמיד עם כיפה בלבד, יזהר שתהיה הכיפה מכסה את רוב הראש, ואז יוכל לקרוא קריאת שמע ולהתפלל בכיפה. [ונשלא לצורך תפלה א"צ שהכיפה תכסה את רוב הראש]. ומי שנמצא במקום שאי אפשר לו לכסות ראשו, וזמן תפלה עובר, רשאי לכתחילה להתפלל בראש מגולה.

נערות רווקות שהולכות בלי כיסוי ראש אף ברשות הרבים, ונוהגות להתפלל ולברך בלי כיסוי ראש, וכן מנהגן גם בבית הספר החרדי "בית יעקב", אף על פי שאין למחות בידן, שיש להן על מה שיסמוכו, מכל מקום לכתחילה יש להורות להן לכסות ראשן בעת שמברכות ומתפללות, ובעת שלומדות תנ"ך בהזכרת שם ה'. ולכן חובה קדושה על ראשי ומנהלי בית

אף על פי שטוב ונכון לחגור חגורה קודם שיתפלל תפלת שמונה עשרה, משום הכון לקראת אלוהיך ישראל, מכל מקום כיום סומכים על המכנסיים המהודקות, או על הגומי שבתוך המכנס התחתון, ובפרט שיש אומרים דמי שהולך כל היום בלי חגורה, גם בשעת התפלה אין צריך לחגור. ובן שהתחיל לחגור גרטל בתפלה, והאב מתבייש מזה שלועגים לו שבנו נעשה משונה, וכגון שהוא מעדות המזרח שכל גדולי הספרדים לא היו עושים כן, יש לחוש בזה משום מורא אב, אם יש בדבר בזיון לאב, ולכן נכון שישמע לאביו. וכל דין חגורה הוא רק בתפלה, אבל בשאר ברכות אין צריך לחגור.

אין להתפלל בבתי ידים (כפפות) דהוי כיוהרא ובזיון, וגם אין דרך לעמוד כך בפני גדולים. כל שכן שאין להניח לשליח צבור להתפלל עם כפפות. אבל ברטייה ותחבושת לית לן בה, כיון שהוא אנוס ומוכרח בהן, וההכרח לא יגונה.

חייל שנושא עמו נשק, מן הראוי שקודם שיכנס לבית הכנסת יכסה את נשקו תחת בגדיו, שלא יראה לחוץ. [או שישיר את הנשק ויסגור אותו באיזה ארון]. ואם אי אפשר לו לכסותו, כגון רובה גדול, והחייל צריך לישא את נשקו עליו מסכנה ביטחונית, מותר לו להתפלל כשנשקו עליו.

מותר למי שהוא חולה, או אנוס, להתפלל עם פיג'מה [בגד שינה]. ובלבד שזרועותיו מכוסות. אבל בלא אונס כנז' אין ראוי להתפלל עם פיג'מה. ולכן ילבש חלוק על הפיג'מה.

מי שהוא חולה מותר לו להתפלל עם נעלי בית לרגליו, ואין צריך שינעל את מנעליו קודם התפלה.

הגאון הרב איסר זלמן מלצר זצוק"ל

מורים, מדריכים ומחנכים, שתפסו מקומות חשובים בעולם התורה. תקופת סלוצק במשך עשרים ושש שנים, 1897-1923 שמש כר"מ בסלוצק. אחרי המהפכה הסובייטית המשיך בפעולותיו בתור רב ור"מ, והיה למטרה לחיצייהם של הייבסקציה, שאחת החלטתה לחסל כל מוסדות תורה. הוא הוכיח אומץ לב רב בהגנתו על הישיבה, ונאסר פעמים אחדות. אחרי שחרורו התחבא זמן מה בכפר הסמוך לסלוצק. לבסוף נאלץ לברוח על נפשו, וב-1923 נמלט בחשאי דרך הגבול הפולני לקלצק, עיירה ששכנה ע"י הגבול הרוסי, ושאכסנה את ישיבת "עץ חיים" עוד משנת 1921, בראשותה של חתנו הגאון רבי אהרן קוטלר, שעבר לשם עם חלק מן התלמידים. רבי איסר זלמן הגיד שיעורים בקלצק כשנתיים, וב-1925 עלה לארץ ישראל, שם נתמנה לר"מ בישיבת "עץ חיים" בירושלים, ושמש במשרה זו עד פטירתו ב"י כסלו תשי"ד. חיבר שבעה חבורים גדולים בשם "אבן האזל" על הרמב"ם, שאשתו, הרבנית המלומדת בילה הינדה, "העתיקה בכתב ידה את כל הכתבים למסרם לדפוס, והיא שהתעסקה בכל עבודת הדפסה והפצה". סיפור – אורח הכבוד תלמידיו של ר' איסר זלמן מלצר שהו בביתו. לפתע הסתכל אחד מהם דרך החלון ונדמה היה לו כי מן הרב מבריסק עולה במדרגות הבית. הזדוז התלמיד והכריז: "רבינו, הרב מבריסק עולה עתה לבית". מיד נחפו ר' איסר זלמן ללבוש את מעיל השבת לכבוד האורח, ויצא במרוצה למדרגות כדי לקבל את פניו. עד מהרה התברר, כי נפלה טעות, והאורח הינו אדם פשוט שבמראהו החיצוני דמה לרב מבריסק. אולם התלהבותו של ר' איסר זלמן לא פגה, ויראת הכבוד לכבוד האורח הגדול לא חלפה. הוא המשיך לנהוג עימו כאילו הוא היה הרב מבריסק בכבודו ובעצמו. הכניסו בכבוד גדול לביתו, הושיבו בראש השולחן ושאל ברגשי הכנעה וכבוד: "במה אוכל לכבד את האורח החשוב? אולי ייטול ידיו לסעודה? באיזה משקה נכבדו?" האורח הנדהם התנצל: "חלילה אל לו לרבינו לטרוח למעני. מטרת ביקורי היא לבקש המלצה מאת מעלת כבוד תורתו". תיכף ומיד נטל ר' איסר זלמן גיליון נייר ועט וערך מכתב חם ונלהב למען האיש. כאשר עזב היהודי את הבית, עמד ר' איסר זלמן ללוותו וירד עמו את כל מדרגות ביתו עד לרחוב. כשחזר שאלוהו בני ביתו ותלמידיו בתמיהה רבתי: "כל כך למה?", השיב ר' איסר זלמן: "בעוונותינו הרבים נעשו המצוות מזולזלות בעינינו, ומתוך כך באים אנו לידי הפליה בין יהודי אחד למשנהו. אולם עכשיו, כאשר סיבבה ההשגחה העליונה שהתכוונתי לקבל את פני גאון הדור ולחלוק לו כבוד מלכים, האם עלי לחדול מכוונתי הטהורה לקיים את מצוות הכנסת אורחים בכל ההידורים, לאחר שנתבררה הטעות? האם עלי להפסיד את המעשה הטוב והראוי, אך ורק משום שהאורח הוא יהודי פשוט? נפטר ב-י' בכסלו תשי"ד.

תולדות חייו רבי איסר זלמן מלצר נולד ב-ה' באדר א' תר"ל בעיר מיר שבפלך מינסק, לאביו ר' ברוך פרץ, שהיה רב גדול בתורה ויראת שמים. בן עשר התחיל ללמוד אצל רב העיר מיר ר' יום-טוב ליפמאן, מחבר ספר "מלבושי יום-טוב". הוא למד גם בישיבת מיר, שנחשבה אז לפרוידור לשיבת וולוז'ין. בשנת 1884 והוא בן 14, התחיל לימודיו בישיבת וולוז'ין, שהייתה אז בשיא פריחתה, בראשותם של הנצי"ב (רבי נפתלי צבי יהודה ברלין), ורבי חיים סולובייצ'יק, יוצרי האסכולה התלמודית הליטאית, שהטביעה את חותמה כמעט על כל הישיבות ועל שיטת הלימודים של רובם של הרבנים חובשי ישיבות ומרביצי תורה. שבע שנים למד רבי איסר זלמן מלצר, 1884-1892 בישיבת וולוז'ין, למעט שנה אחת שלמד בישיבת ראדין. בשנת 1892 נשא לאישה את בילא הינדא, בתו של הלמדן הגביר ר' שרגא פייבל פראנק מקובנה, שהיה ממקורביו של רבי ישראל סאלאנטר ומפעילי תנועת המוסר. יחד עם גיסו ר' משה מרדכי אפשטיין בילה רבי איסר זלמן כשנתיים בבית חותנו בפרברה של קובנה, אלקסוט, שם הושפע מתנועת המוסר. בשנת תרנ"ד, והוא בגיל 24 שנה, נתמנה לריש מתיבתא בישיבת "כנסת ישראל" בסלובודקה, ומילא תפקידו זה - שלא היה קל בהתחשב עם חוש הביקורת של התלמידים והרבנים - בהצלחה רבה, עד שנתמנה בשנת 1897 לר"מ בישיבת סלוצק. יחסו לארץ ישראל רבי איסר זלמן היה בוער באהבת ארץ ישראל, "א"י הייתה מאווי חיינו". בהיותו תלמיד בישיבת וולוז'ין היה הרוח החיה באגודת סתר של חובבי א"י בשם "נס ציונה", בשנות השמונים למאה התשע-עשרה. הוא קנה יחד עם גיסו ר' משה מרדכי אפשטיין חלקת קרקע בחדרה ונטע שם פרדסים. הוא התגעגע תמיד לעלות ארצה ולהתנחל שם, ובשנת 1925 הגשים שאיפתו זו. למרות שהיה לו מעמד מבוסס וחשוב בתור ר"מ דישיבת קלצק, שגם הייתה זקוקה להנהגתו, עזב את פולין ועלה ארצה. בארץ עמד בקשרים אמיצים עם הרב קוק. היה ממייסדי "ועד הישיבות" בוילנה, יחד עם ה"חפץ חיים" ורבי חיים עוזר גרודזנסקי זצ"ל, שהיה אתם בידידות עזה ושתף פעולה אתם בעבודה ציבורית. רגש אחריות לכלל ישראל ומדת הטובה שבו, שהגיעו לשכלול ולשלמות, המריצו אותו לעסקנות ציבורית. גם זו הופיעה אצלו ביושר, כנות ואצילות. הוא התרחק ממחלוקת, אף שעמד על עקרונותיו ולא ויתר אף על תג של ציווי הלכה. אהבת ישראל שבו גרמה שקרב כל יהודי. ככה האיר באישיותו על חוגים שונים ורחבים. טוהר המידות שבו, נועם הליכותיו, צדקתו, פזרנותו לעניים, הרימו אותו לאיש המופת. אולם מרכז פעולותיו, עיקר כל מאווייו, מחשבותיו ומעשיו, היה הרבצת התורה, בעומק וברוח. הוא היה מעמיק בלימודיו, והיה מרחיב את השפעתו, במישרין ובעקיפין, עד שיצאו מבית מדרשו, או משל אלה שנוצרו ע"י בית מדרשו, מאות לומדים מופלגים, גדולים בתורה, רבנים,

ניתן לקבל את העלון במייל. נא לשלוח בקשה למייל: Asher7171@walla.com

הצעות והארות יתקבלו בשמחה. אשר ביטון - רב משמר הגבול - ירושלים. 0524090556